

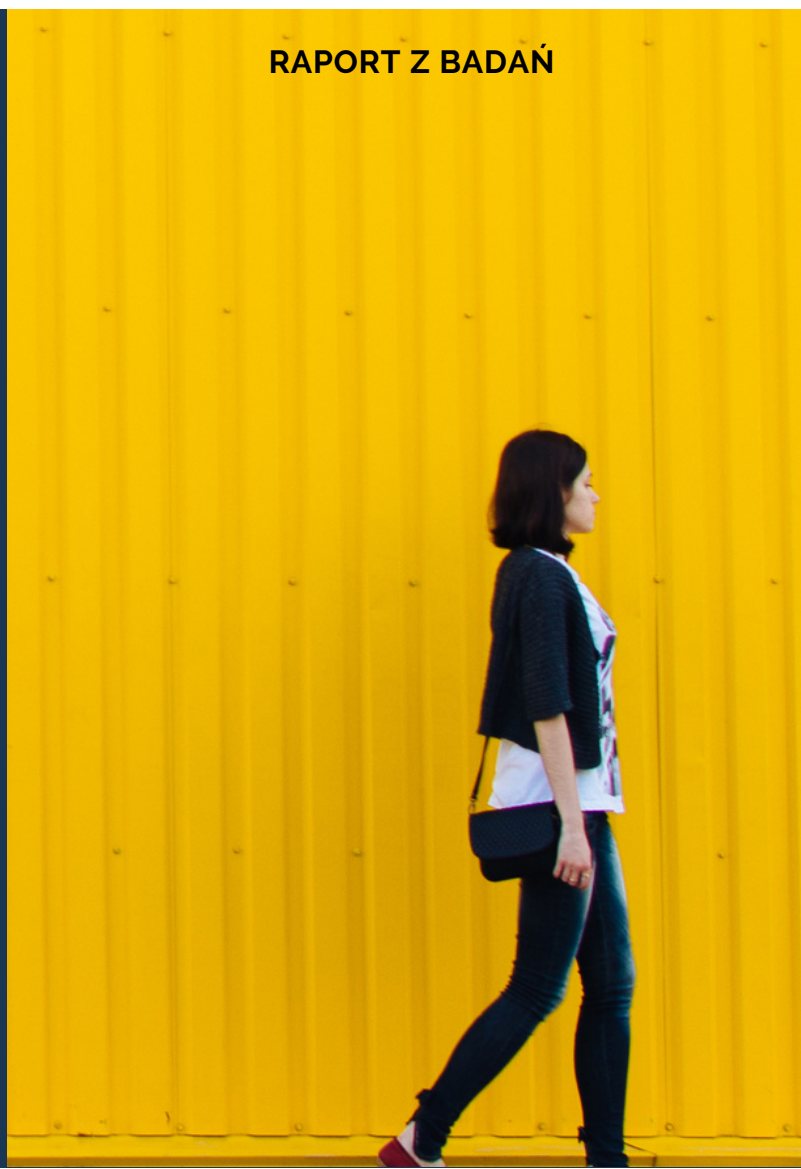
LIPIEC 2023

TACY SAMI CZY JEDNAK INNI?

IMIGRANCI PRZEDWOJENNI
VS. UCHODźCY WOJENNI
– PORÓWNANIE 2022-2023

Badania zrealizowano techniką CAWI wśród dorosłych obywateli Ukrainy przebywających na terenie Polski. Badanie przeprowadzono na panelu badawczym Manulo. Pierwsza edycja odbyła się w marcu, kwietniu i maju 2022 roku na próbie 457 respondentów, z czego 228 osób stanowili uchodźcy, a 229 osób stanowili migranci przedwojenni. Natomiast drugą edycję zrealizowano w maju 2023, na próbie 550 respondentów. Wśród nich 291 to uchodźcy, a 259 to migranci przedwojenni.

RAPORT Z BADAŃ

WSTĘP

To już drugie badanie, które przeprowadziliśmy wśród migrantów przedwojennych i uchodźców z Ukrainy. Pierwsze zrealizowane zostało w marcu, kwietniu i maju 2022 r. Pytaliśmy respondentów m.in. o ich sytuację na rynku pracy, posiadanie znajomych i rodziny w Polsce, miejsce zamieszkania, znajomość języka polskiego, trudności, z jakimi musieli się zmierzyć po przyjeździe do Polski oraz plany na przyszłość.

Z badań wynikało, że obie grupy respondentów mimo tego, że pochodzą z tego samego kraju, różniły się między sobą. Imigranci przedwojenni to osoby, które wyjechały z kraju najczęściej dobrowolnie, bo podjęły taką decyzję i postanowiły szukać lepiej płatnej pracy za granicą. Uchodźcy to osoby, które wyjazdu nie planowały, tylko zostały do niego zmuszone działaniami wojennymi. Ci pierwsi najczęściej wiedzieli, gdzie jadać, mieli kontakty – znajomych, rodzinę, przynajmniej trochę znali język polski i co ważne – jechali z myślą o podjęciu pracy i byli do tego przygotowani. Wśród uchodźców wiedza o kraju imigracji, ewentualne kontakty w postaci rodziny, dalszych krewnych lub znajomych, były zdecydowanie mniejsze. Z badania przeprowadzonego w 2022 r. wynikało, że nie znali języka polskiego, co było barierą do podjęcia pracy.

Po raz pierwszy zapytaliśmy respondentów o dochody oraz strukturę wydatków. Obywatele Ukrainy stają się dla wielu firm coraz istotniejszym klientem, o czym świadczą na przykład reklamy i informacje o produktach przygotowywane w języku ukraińskim.

dr Sabina Kubiciel – Łodzińska
Wydział Ekonomii i Zarządzania
Politechniki Opolskiej

"Procesy migracyjne są bardzo dynamiczne, dlatego niezbędne jest regularne ich monitorowanie. Tym bardziej jest to potrzebne w Polsce, która bardzo szybko przekształciła się z kraju emigracyjnego w imigracyjny.

Systematyczne badania zarówno potrzeb imigrantów, jak i analizowanie postaw Polaków wobec cudzoziemców są istotnymi elementami zarządzania migracjami. To tym bardziej ważne, że w Polsce nie mamy polityki migracyjnej. Wzrost liczby imigrantów jest wyzwaniem dla służby zdrowia, edukacji, a także są to potencjalni wyborcy. Badania odnoszące się do procesów migracyjnych warto więc prowadzić cyklicznie, bo mogą one pokazać bieżące potrzeby np. w zakresie działań integracyjnych zarówno wśród cudzoziemców, jaki i mieszkańców Polski.

Do długookresowego zarządzania migracjami brakuje u nas przede wszystkim rzetelnych danych dotyczących liczby, cech demograficznych, wykształcenia przybywających do nas osób. Bez tej wiedzy prowadzenie polityk dotyczących migracji nie jest możliwe."

"Społeczność ukraińska w Polsce była już znaczna przed rosyjską agresją na Ukrainę. Ten konflikt znacząco zintensyfikował napływ ludności do Polski oraz innych krajów europejskich. Dla części obywateli ukraińskich Polska stanowi jedynie przystanek na drodze

dalszej emigracji lub miejsce, gdzie oczekują na możliwość powrotu do swojego kraju. Inni z kolei widzą w naszym kraju swoje miejsce docelowe.

W ramach naszych badań próbujemy zrozumieć, jak Ukraińcy uczestniczą w codziennym życiu oraz w jaki sposób ich aktywność wpleciona jest w codzienną tkankę społeczną. Interesuje nas, jak wchodzić oni w interakcje nie tylko z ludźmi, ale także z instytucjami, markami i firmami. Nasz cel to nie tylko obserwacja bieżących zjawisk, ale również próba uchwycenia pewnych zachowań, które mogą pojawić się w przyszłości w kontekście napływu imigrantów z innych krajów. Druga faza naszych badań pozwoliła zauważyć różnice, które nastąpiły w ciągu roku, a także to, jak zmieniła się sytuacja Ukraińców w Polsce.

Jesteśmy przekonani, że wiedza zawarta w naszym badaniu przyczyni się do głębszego zrozumienia i docenienia roli, jaką Ukraińcy odgrywają w naszym społeczeństwie."

Maciej Maj

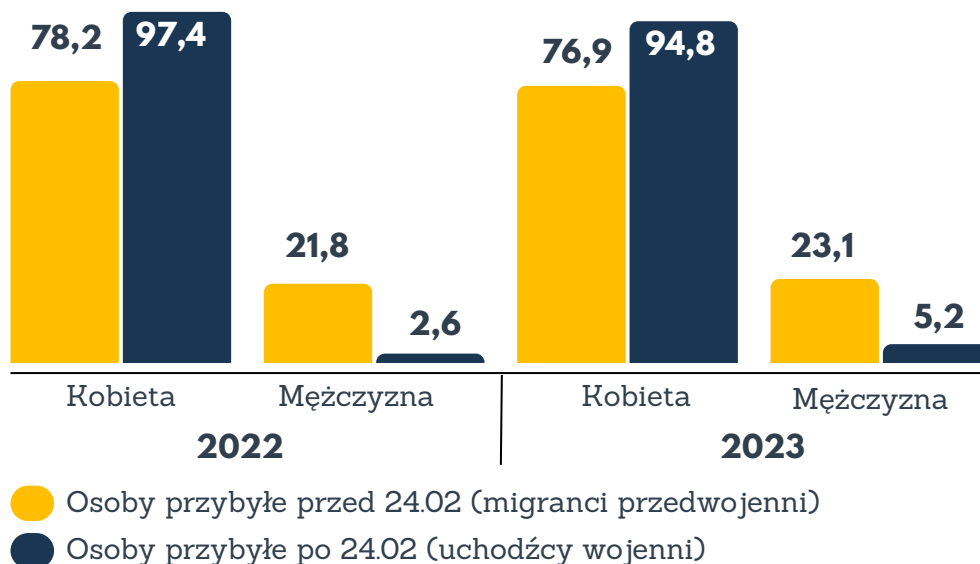
Prezes Zarządu Openfield sp. z o. o.

WYNIKI BADAŃ

Charakterystyka respondentów

PŁEĆ

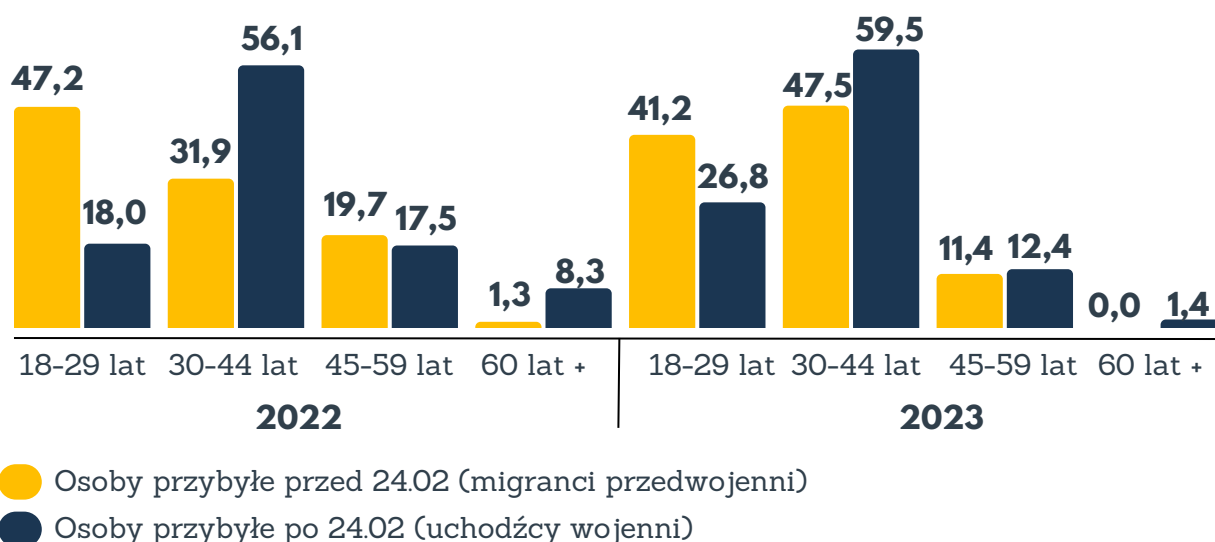
Pomiędzy badaniem zrealizowanym w 2022 r. a edycją z 2023 r. nie zmieniła się w sposób znaczący struktura respondentów. W obu turach badania dominowały kobiety. Stanowiły ponad 70% wśród migrantów przedwojennych - zarówno w pierwszej, jak i drugiej edycji badania. Wśród uchodźców udziały kobiet były jeszcze wyższe, bo w badanej grupie zarówno w 2022 r., jak i w 2023 r. stanowiły ponad 90%.

WIEK

W 2022 r. wśród migrantów przedwojennych największy udział miały osoby w przedziale wieku 18-29 lat (47,2%) oraz 30-44 lata (31,9%). Natomiast wśród uchodźców ponad 56% badanych była w wieku 30-44 lata, a zdecydowanie mniej, bo 18%, miało 18-29 lat.

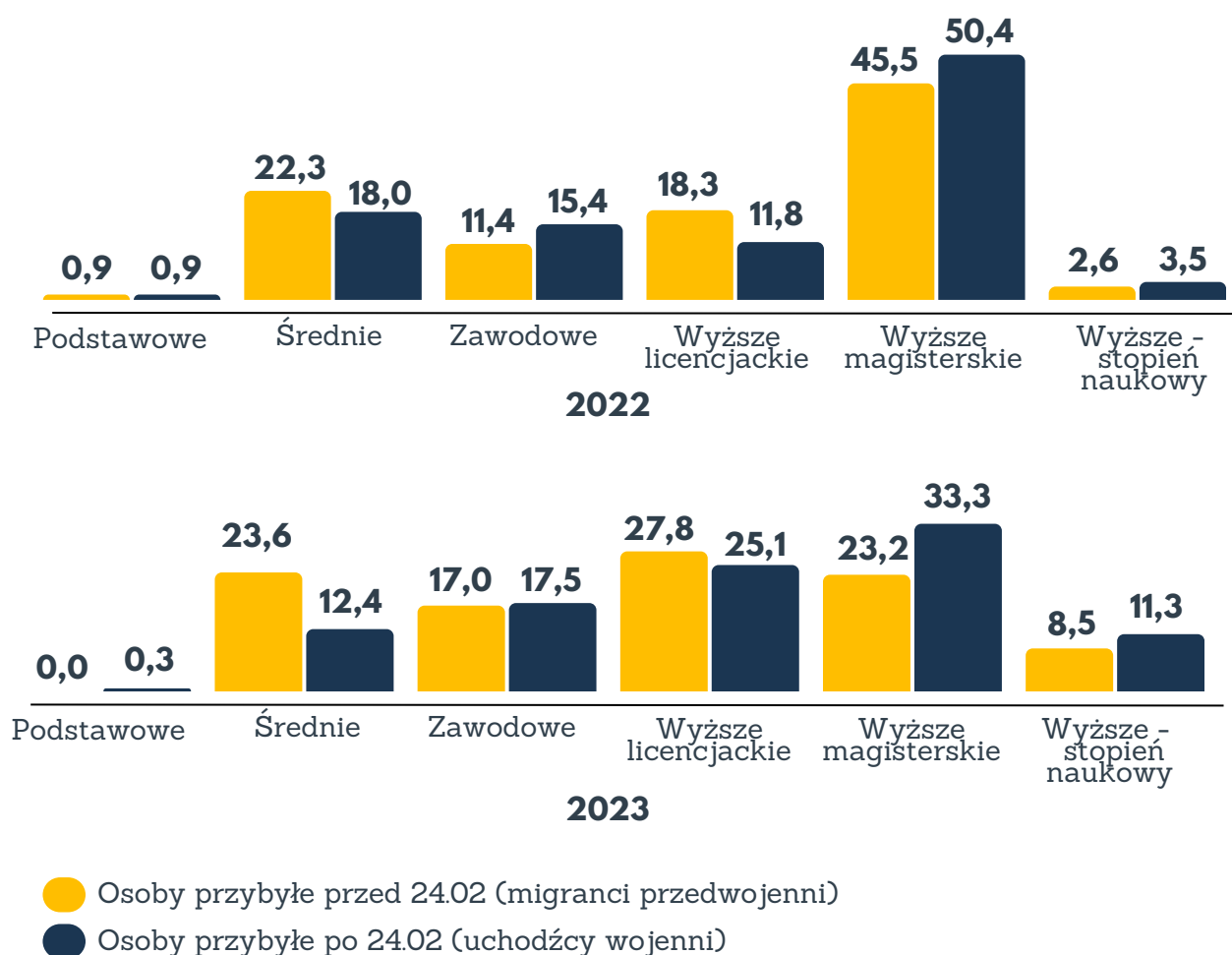
W najnowszej edycji największy udział - i to zarówno wśród migrantów przedwojennych, jak i uchodźców - miały osoby w wieku 30-44 lat. W obu turach badania najmniejsze udziały respondentów odnotowano w najstarszej grupie wiekowej, tj. 60 i więcej lat.

Charakterystyka respondentów

WYKSZTAŁCENIE

W obu edycjach badania obywateli Ukrainy pytano także o wykształcenie. W 2022 r. największy był udział osób mających wykształcenie wyższe magisterskie i licencjackie. Stanowili odpowiednio 63% w grupie osób przybyłych przed wybuchem wojny oraz 62% wśród uchodźców. W drugiej edycji badania także odnotowano największe udziały osób deklarujących posiadanie wykształcenia wyższego. W badanej grupie stanowili 51% migrantów przedwojennych oraz 58% wśród migrantów przymusowych.

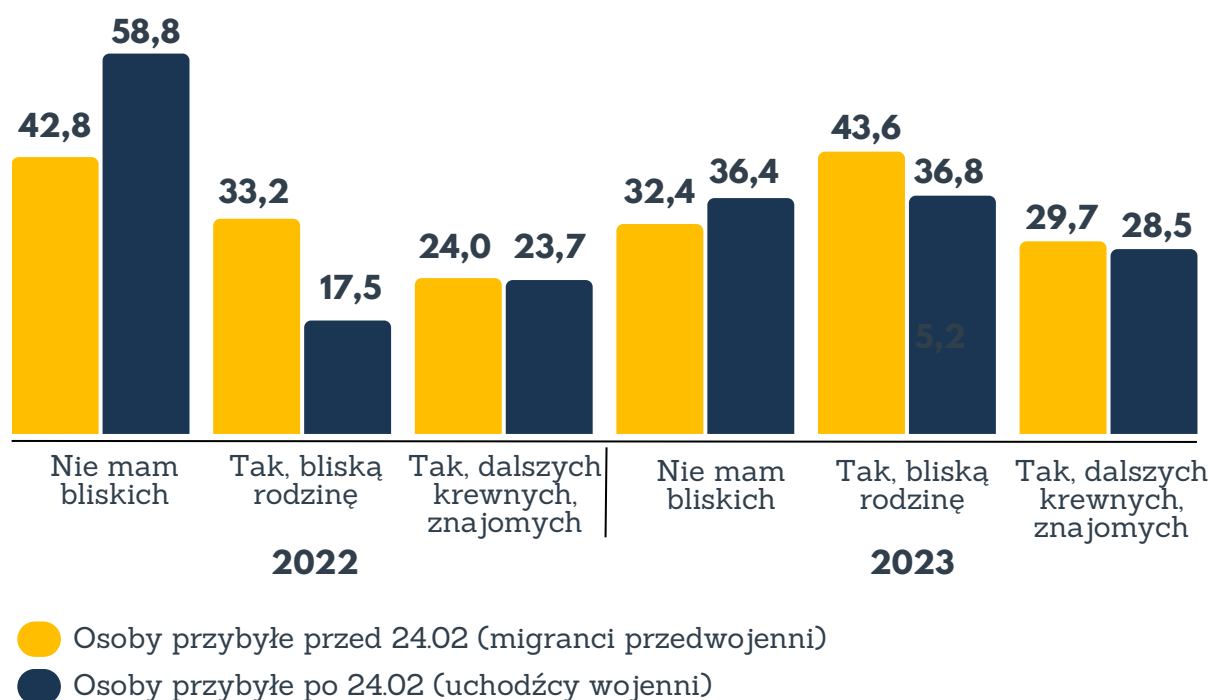

Charakterystyka respondentów

BLISCY W POLSCE

Pomiędzy obiema turami badania zaobserwować można zmiany dotyczące posiadania kontaktów w Polsce. W grupie biorącej udział w edycji z marca - maja 2022 r. blisko 60% osób przybyłych po 24.02. twierdziła, że nie ma w Polsce znajomych, co można uznać za dość oczywiste, biorąc pod uwagę ich bardzo krótki pobyt w Polsce. Tak twierdziło także około 43% migrantów przedwojennych. Przy czym w tej drugiej grupie obywatele Ukrainy częściej wskazywali na posiadanie w Polsce bliskiej rodziny (33,2%) oraz dalszych krewnych i znajomych (24,0%).

W badaniu z maja 2023 widać dość znaczne zmiany w zakresie posiadania sieci społecznych w Polsce. W istotny sposób zmniejszył się udział odpowiedzi dotyczących braku bliskich w Polsce. Tak twierdziło tylko 32,4% wśród migrantów przedwojennych oraz 36,4% uchodźców. Warto podkreślić jest to, że odnotowano wzrost udziału odpowiedzi wskazujących na posiadanie bliskiej lub dalszej rodziny. Dotyczyło to obu badanych grup, tj. migrantów przedwojennych i uchodźców.

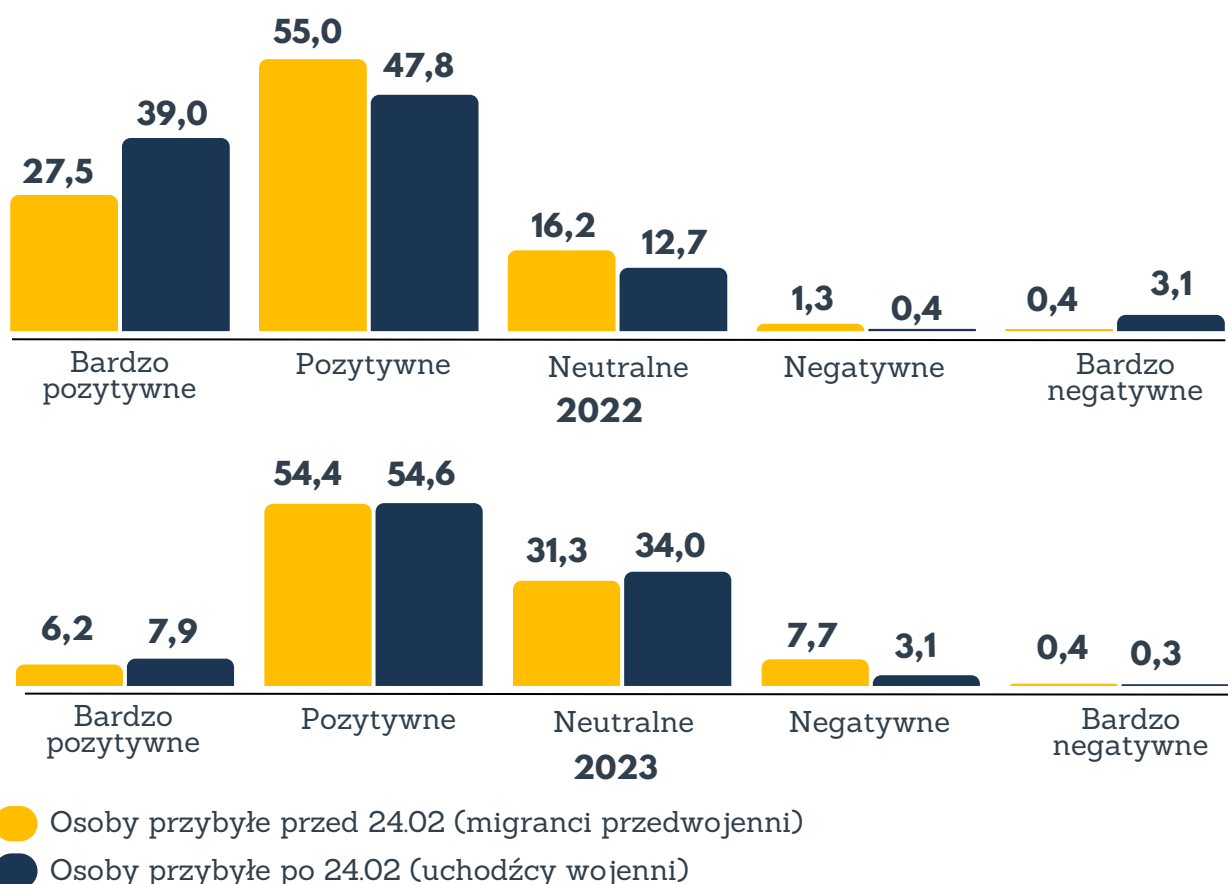

NASTAWIENIE POLAKÓW DO SPOŁECZNOŚCI UKRAIŃSKIEJ

W 2022 r. obie grupy respondentów uważały, że Polacy mają bardzo pozytywne nastawienie do Ukraińców. Wówczas udział osób o tym przekonanych był wyższy w grupie uchodźców (blisko 40%) niż imigrantów zarobkowych (blisko 28%). O pozytywnym stosunku przekonanych było 55% migrantów przedwojennych i blisko 48% osób przybyłych po wybuchu wojny. W obu grupach odnotowano niewielki udział osób uważających, że Polacy mają negatywne nastawienie do Ukraińców. Imigranci zarobkowi nieco częściej niż uchodźcy uważali, że postawy Polaków są neutralne (16,2% wobec 12,7%).

W 2023 r. udział odpowiedzi wskazujących na bardzo pozytywne nastawienie Polaków do Ukraińców zdecydowanie się zmniejszył. Postrzeganie postaw Polaków jako pozytywnych utrzymał się wśród migrantów zarobkowych na porównywalnym poziomie, natomiast wśród uchodźców zwiększył się z 47,8% do 54,6%. Więcej, bo około 1/3 respondentów uważała, że stosunek Polaków do Ukraińców jest neutralny. Nieznacznie wzrósł też udział odpowiedzi, w których badani wskazywali, że nastawienie Polaków jest wobec obywateli Ukrainy negatywne.

Jakie jest według Pani/Pana nastawienie większości Polaków do Ukraińców?

ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO

Według przeprowadzonego badania poprawiła się znajomość języka polskiego wśród obu grup migrantów. Pozytywne zmiany widać przede wszystkim wśród uchodźców. W badaniu z 2022 r. ponad 20% respondentów twierdziło, że nie zna języka polskiego. Natomiast w 2023 r. tak twierdziło tylko 6,2% respondentów. Zdecydowanie wzrósł udział uchodźców deklarujących znajomość języka polskiego na poziomie B1 (z 5,7% do 23,4%), czyli na poziomie średniozaawansowanym, umożliwiającym komunikację.

Poziom znajomości języka	2022		2023	
A1	18,8%	48,7%	14,7%	34,4%
A2	15,3%	19,3%	13,1%	24,1%
B1	21,8%	5,7%	24,3%	23,4%
B2	24,9%	3,1%	25,5%	9,6%
C1	10,0%	0,4%	13,1%	0,7%
C2	5,2%	2,2%	8,5%	1,7%
Nie znam	3,9%	20,6%	0,8%	6,2%

- Osoby przybyłe przed 24.02. (migranci przedwojenni)
- Osoby przybyłe po 24.02. (uchodźcy wojenni)

AKTUALNE MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Pomiędzy obiema turami badania zauważyć można zmiany w charakterze zamieszkania badanych. W edycji z 2022 r. ponad 48% migrantów przedwojennych mieszkało w wynajętym mieszkaniu lub domu, a w 2023 r. odsetek ten wzrósł do blisko 60%. Jednak jeszcze bardziej znaczące zmiany w charakterze zamieszkania zauważyć można w grupie uchodźców. W 2022 r. ponad 32% badanych korzystało z gościny polskiej rodziny, po roku było to już niespełna 3% respondentów. Zdecydowana większość, bo blisko 60% migrantów przymusowych, wynajmuje mieszkanie lub dom, a ponad 20% wynajmuje pokój w mieszkaniu lub domu. To dowodzi, że migranci przedwojenni i uchodźcy w podobny sposób przystosowują się do nowego miejsca pobytu.

Miejsca pobytu	2022		2023	
Hotel/ pensjonat	0,0%	3,9%	0,0%	2,7%
Plebania/ obiekty przykościelne	0,0%	1,8%	0,0%	0,3%
Korzystam z gościny ukraińskiej rodziny	0,4%	5,7%	0,0%	1,4%
Korzystam z gościny polskiej rodziny	2,6%	32,0%	1,2%	2,7%
Hotel pracowniczy/ schronisko	5,7%	6,6%	1,9%	3,4%
Własne mieszkanie/ dom	6,1%	0,0%	8,9%	1,4%
Akademik	7,9%	4,4%	4,6%	5,2%
Wynajęty pokój w mieszkaniu lub w domu	25,3%	10,5%	22,8%	21,6%
Wynajęte mieszkanie/ dom	48,5%	27,6%	59,5%	59,8%
Inne	3,1%	6,1%	1,2%	1,4%
Jeszcze nigdzie	0,4%	1,3%	0,0%	0,0%

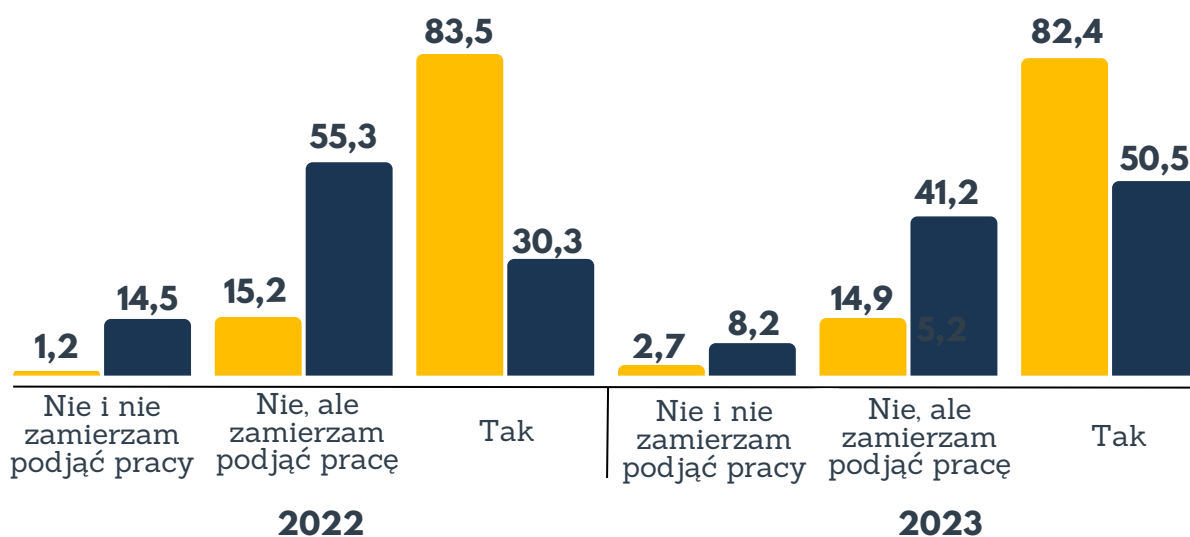
● Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)

● Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

PRACA W POLSCE

Wśród migrantów przedwojennych – zarówno w 2022 i jak i w 2023 ponad 80% pracowało w Polsce. Zmiany w zakresie podejmowania zatrudnienia widać przede wszystkim w grupie uchodźców. Z deklaracji badanych wynika, że w 2023 r. ponad 50% respondentów było zatrudnionych (w 2022 r. było to 30% badanych). Wśród migrantów przymusowych zmniejszył się także udział osób, które nie pracowały i nie zamierzały podjąć pracy (z 14,5% do 8,2%).

Czy aktualnie pracuje Pan/i?

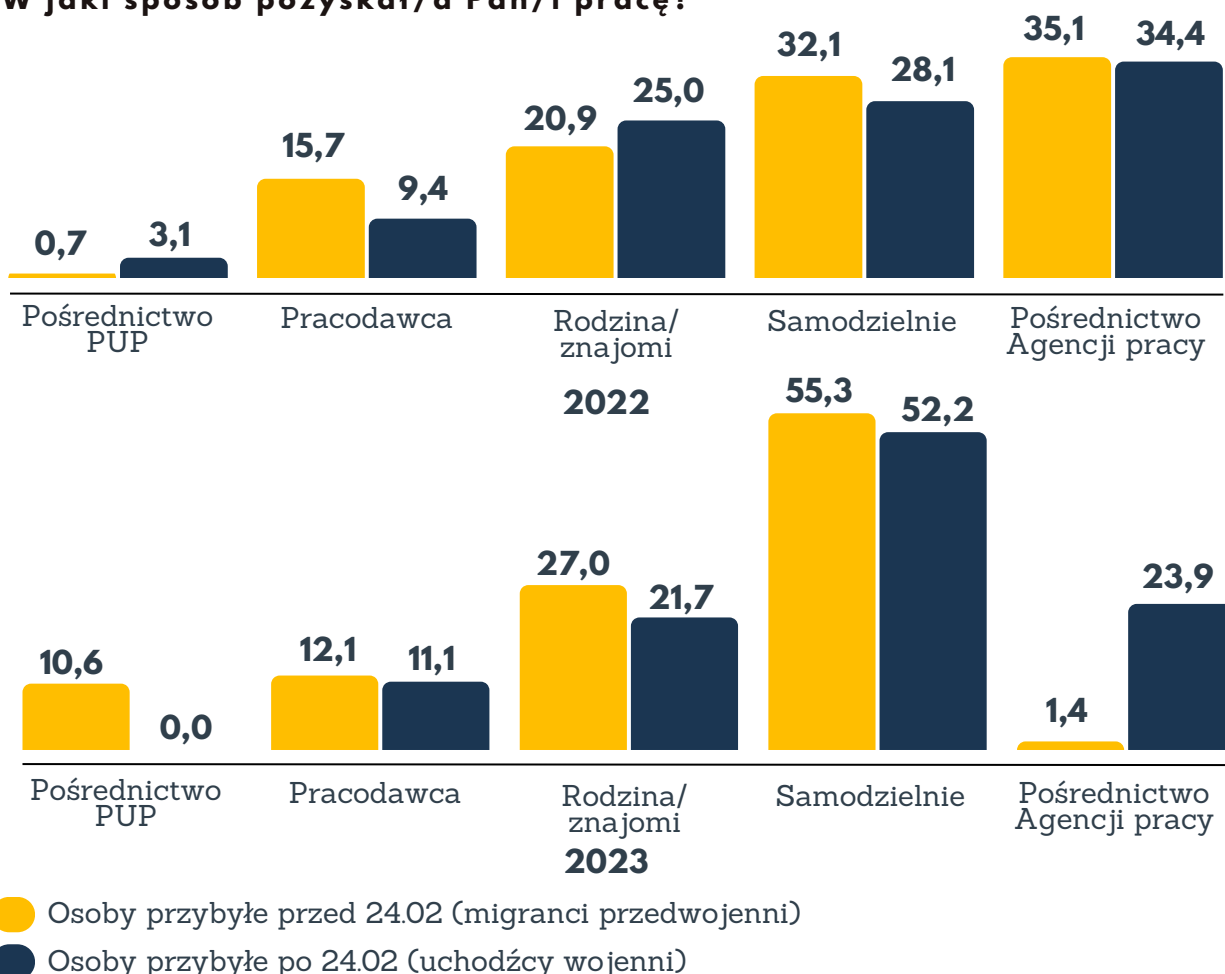
- Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)
- Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

POZYSKANIE PRACY

Pewne zmiany można zauważyć w sposobie pozyskania zatrudnienia.

W badaniu przeprowadzonym w 2022 r. zarówno w grupie migrantów przedwojennych, jak i uchodźców ponad 1/3 badanych twierdziła, że otrzymała pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia. Natomiast w 2023 r. ponad połowa respondentów z obu grup twierdziła, że pracę znalazła samodzielnie. Może to świadczyć o tym, że zarówno przedwojenni imigranci z Ukrainy, jak i uchodźcy mają coraz większą swobodę w poruszaniu się po polskim rynku pracy. Co ciekawe, w badanej grupie tylko 1,4% obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed wojną twierdziła, że zatrudnienie uzyskała dzięki agencji pracy. Jednocześnie wśród migrantów przedwojennych odnotowano wzrost korzystania z pośrednictwa powiatowych urzędów pracy. Zarówno migranci przedwojenni, jak i uchodźcy, w poszukiwaniu pracy korzystają z pomocy rodziny i znajomych. W 2023 r. za pośrednictwem sieci społecznych pracę pozyskało 27% migrantów przybyłych przed wojną oraz blisko 22% uchodźców.

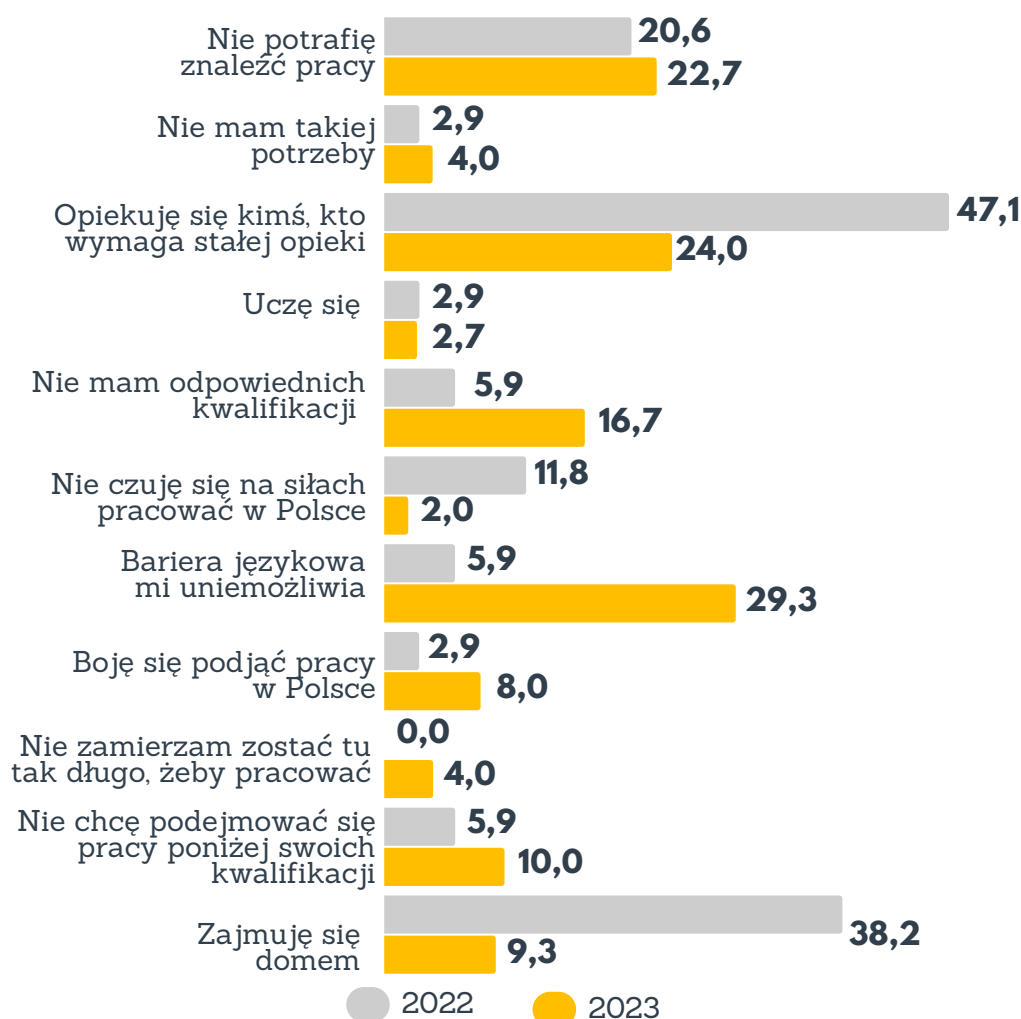
W jaki sposób pozyskał/a Pan/i pracę?

POWODY NIEPODEJMOWANIA ZATRUDNIENIA

Respondenci, którzy nie pracowali w momencie realizacji badania, zapytani zostali o powody nie podjęcia pracy. Wśród migrantów przedwojennych głównym powodem braku aktywności zawodowej była opieka nad kimś z rodziny (47%) oraz zajmowanie się domem (38%). Nieco ponad 20% respondentów twierdziło, że nie potrafiło znaleźć pracy. W drugiej edycji badania blisko 30% wskazało, że znalezienie pracy uniemożliwia im bariera językowa. To dość zaskakujący wynik wymagający dodatkowych analiz. Należałoby doprecyzować czy niewystarczająca znajomość języka polskiego uniemożliwia znalezienie jakiegokolwiek pracy, czy też chodzi o zatrudnienie wymagające bardziej zaawansowanej znajomości języka polskiego (w mowie i piśmie) na pierwotnym rynku pracy. Zdecydowanie mniej, bo 24% badanych nie pracowało, gdyż opiekowało się kimś.

Dlaczego aktualnie nie pracuje Pan/i? (imigranci przedwojenni)

W grupie uchodźców także widać zmiany, jeśli chodzi o powody uniemożliwiające podejmowanie pracy. W 2022 r. najczęściej wskazywanym czynnikiem była konieczność sprawowania nad kimś opieki. Ponad 24% badanych nie potrafiło znaleźć pracy, dla blisko 19% barierą był brak znajomości języka polskiego, a 20% nie chciało pracować poniżej swoich kwalifikacji. W edycji badania zrealizowanej w 2023 r. połowa niepracujących respondentów twierdziła, że nie potrafiła znaleźć zatrudnienia. Blisko 26% zwróciło uwagę na barierę językową (i jest to wzrost w porównaniu z poprzednią edycją badania). Mniej, bo niecałe 27% badanych, twierdziło, że podjęcie pracy uniemożliwia im sprawowanie nad kimś opieki. Warto także odnotować, że w grupie uchodźców zmniejszył się odsetek odpowiedzi dotyczących braku chęci podjęcia pracy poniżej kwalifikacji jako czynnika braku aktywności zawodowej.

Dlaczego aktualnie nie pracuje Pan/i? i (uchodźcy wojenni)

PERSPEKTYWY PRACY I POBYTU

Blisko połowa migrantów przedwojennych zapytana w 2022 r. o perspektywę dalszej pracy w Polsce deklarowała, że chce kontynuować zatrudnienie. W badaniu z 2023 r. udział tych odpowiedzi wzrósł do ponad 57%. Zmniejszył się natomiast odsetek osób deklarujących pozostanie w Polsce na stałe z ponad 31% w 2022 r. do 22% w 2023 r. Nieznacznie zwiększył się udział respondentów mających zamiar powrotu do Ukrainy (z 6,6% w 2022 r. do 8,2% w 2023 r.), a także tych, którzy chcieliby wyjechać do innego kraju.

Według badania z 2022 r. ponad 40% uchodźców chciałoby wrócić do Ukrainy, jeśli tylko byłoby to możliwe. Około 38% badanych planowała zostać w Polsce na stałe, a blisko 17% nie wiedziało jeszcze, w którym kraju będzie mieszkać na stałe. Tylko 2,6% zamierzało pojechać do innego kraju, a 1,8% zamierzało zmienić miejsce zamieszkania w Polsce. Pewne zmiany można zauważyć w postawach badanych w 2023 r. Ponad 47% respondentów chciałoby wrócić na Ukrainę. Nieco mniej w porównaniu do wyników z 2022 r., bo tylko 30% deklarowało pozostanie w Polsce na stałe. Ponad 18% badanych nie wiedziało jeszcze, z którym krajem zwiążą swoją przyszłość.

8,2
pp.

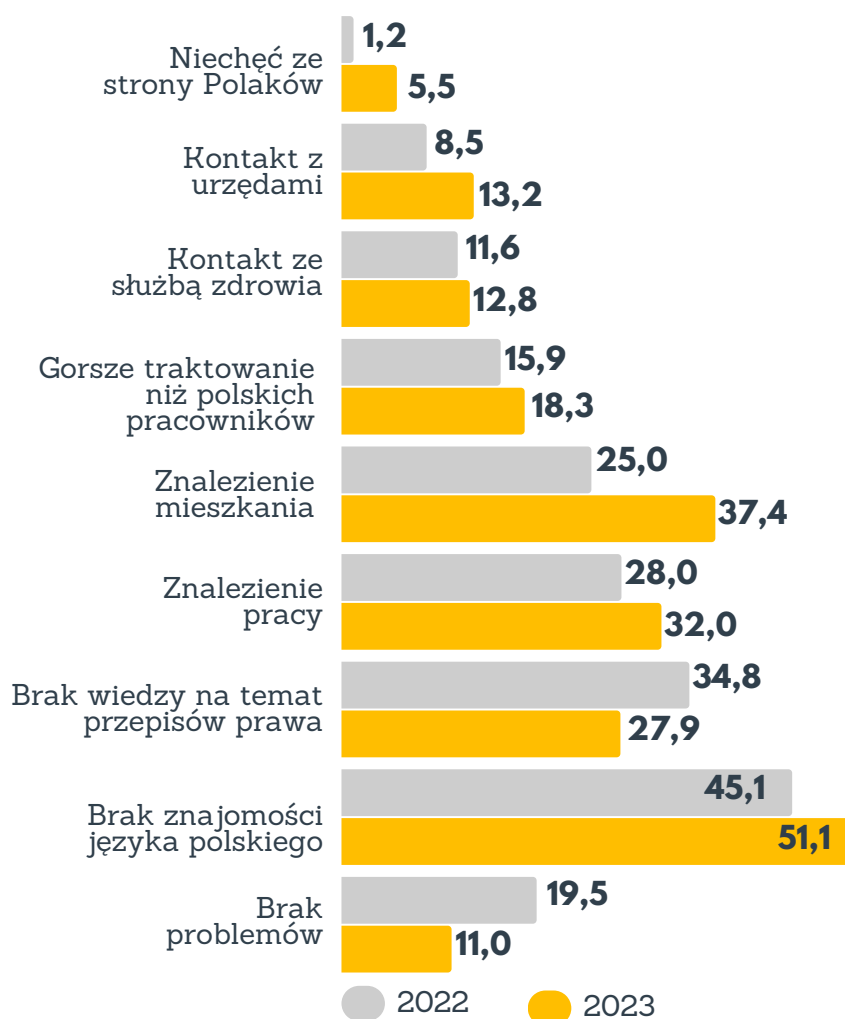
O 8,2 pp. wzrósł odsetek
osób deklarujących
kontynuację zatrudnienia w
2023 roku, w stosunku do
roku 2022.

NAJWIĘKSZY PROBLEM PO PRZYJEŹDZIE

Respondenci zapytani zostali także o największe problemy po przyjeździe. Wśród migrantów przedwojennych w pierwszej edycji badania, tj. w 2022 roku, najczęściej wskazywano na brak znajomości języka polskiego (45,1%), brak wiedzy na temat przepisów prawnych (34,8%) oraz znalezienie pracy (28%). Około ¼ respondentów wymieniała trudności ze znalezieniem mieszkania.

Dość zaskakujące jest to, że w badaniu z 2023 ponad połowa migrantów przedwojennych wskazała na brak znajomości języka polskiego jako problem. Może to świadczyć o tym, że ich znajomość języka polskiego nie jest wystarczająca np. aby przejść z zatrudnienia z wtórnego na pierwotny rynek pracy. Warto także zauważyć, że dla ponad 37% respondentów (więcej niż przed rokiem) kłopotem było znalezienie mieszkania.

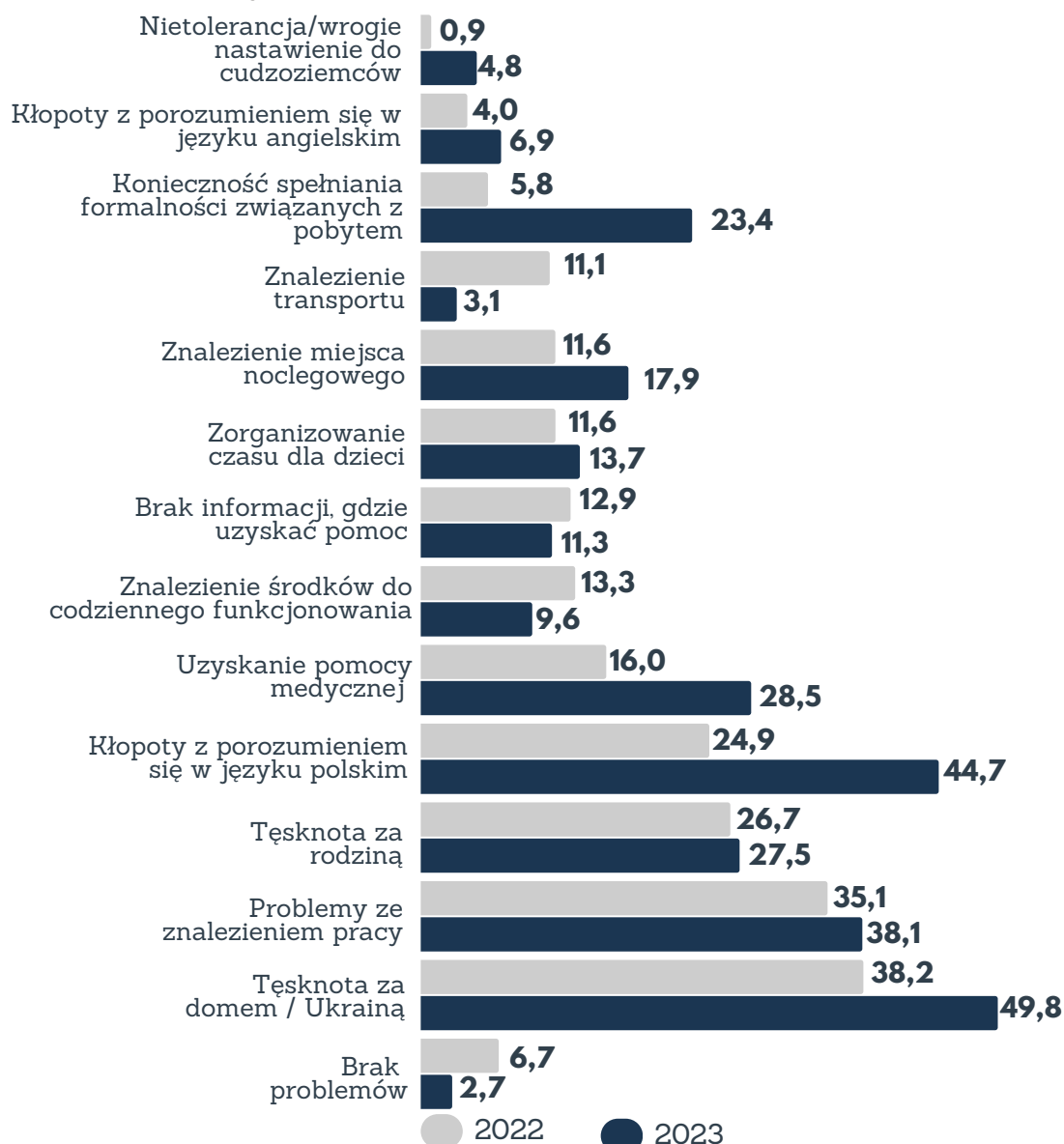
Co było największym problemem po przyjeździe do Polski? (imigranci przedwojenni)

A także – dla około 1/3 – znalezienie pracy (to także nieznaczny wzrost w stosunku do pierwszej edycji badania). Nieco ponad 22% twierdziło, że nie potrafi znaleźć pracy. Do blisko 17% wzrósł udział osób twierdzących, że nie ma odpowiednich kwalifikacji, aby podjąć pracę, a około 10% badanych nie chciało podejmować pracy poniżej swoich kwalifikacji.

Uchodźcy w badaniu z 2022 r. zwracali uwagę przede wszystkim na tęsknotę za domem/Ukrainą (38,2%), za rodziną (26,1%), problem ze znalezieniem pracy (35,1%) oraz kłopoty z porozumiewaniem się w języku polskim (24,9%). Natomiast w 2023 r. dla blisko połowy badanych największą trudnością w związku z pobytem w Polsce była tęsknota za domem. Co warto podkreślić blisko 45% badanych (czyli więcej niż w 2022 r.) wymieniało kłopoty z porozumiewaniem się w języku polskim. To ciekawe ustalenie, ponieważ wśród uchodźców udział odpowiedzi wskazujących na poprawę znajomości języka polskiego pomiędzy badaniem z 2022 r. i 2023 r. był znaczący. Może to świadczyć o tym, że pomimo tego, że poziom znajomości języka polskiego jest wśród uchodźców wyższy niż na początku pobytu w Polsce, to i tak jest w ich ocenie niewystarczający – na przykład do swobodnego poruszania się po rynku pracy lub do starania się o zatrudnienie bardziej odpowiadające ich kwalifikacjom.

Co było największym problemem po przyjeździe do Polski? (uchodźcy wojenni)

DOCHODY I WYDATKI

Imigranci przedwojenni oraz uchodźcy to coraz bardziej atrakcyjni konsumenci. W edycji badania realizowanej w 2023 roku zapytani zostali o średnie miesięczne dochody oraz wydatki.

MIGRANCY PRZEDWOJENI

**4 289
Zł**

**Średnie miesięczne wydatki
gospodarstwa domowego**

(N=256)

**3 755
Zł**

**Średnie miesięczne dochody
respondenta (netto)**

(N=247)

UCHODŹCY WOJENNI

**3 841
Zł**

**Średnie miesięczne wydatki
gospodarstwa domowego**

(N=288)

**2 898
Zł**

**Średnie miesięczne dochody
respondenta (netto)**

(N=275)

WYDATKI NA MIESZKANIE

Wydatki na mieszkanie definiowano jako opłaty za mieszkanie oraz opłaty za media (np. woda, prąd, gaz).

MIESZKANIE - MIGRANCI PRZEDWOJENNI

95%

migrantów ma wydatki dotyczące mieszkania

2 321
ZŁ

wydaje średnio w ciągu miesiąca na mieszkanie

MIESZKANIE - UCHODźCY WOJENNI

85%

uchodźców ma wydatki dotyczące mieszkania

2 236
ZŁ

wydaje średnio w ciągu miesiąca na mieszkanie

Wartości obliczone na podstawie średniej kwoty wydatków respondentów na mieszkanie.

WYDATKI NA ŻYWNOSĆ

ŻYWNOSĆ – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

99%

migrantów ma wydatki
na żywność

1 147
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na żywność

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na żywność.

ŻYWNOSĆ – UCHODźCY WOJENNI

99%

migrantów ma wydatki
na żywność

1 110
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na żywność

WYDATKI NA UBRANIA

UBRANIA – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

84%

migrantów ma wydatki
dotyczące ubrań

**332
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na ubrania

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na ubrania.

UBRANIA – UCHODŹCY WOJENNI

80%

migrantów ma wydatki
dotyczące ubrań

**329
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na ubrania

WYDATKI NA OPIEKĘ ZDROWOTNĄ

OPIEKA ZDROWOTNA – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

84%

migrantów ma wydatki
dotyczące opieki
zdrowotnej

332
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na opiekę
zdrowotną

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na opiekę zdrowotną.

OPIEKA ZDROWOTNA – UCHODźCY WOJENNI

80%

migrantów ma wydatki
dotyczące opieki
zdrowotnej

329
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na opiekę
zdrowotną

WYDATKI NA TRANSPORT

TRANSPORT – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

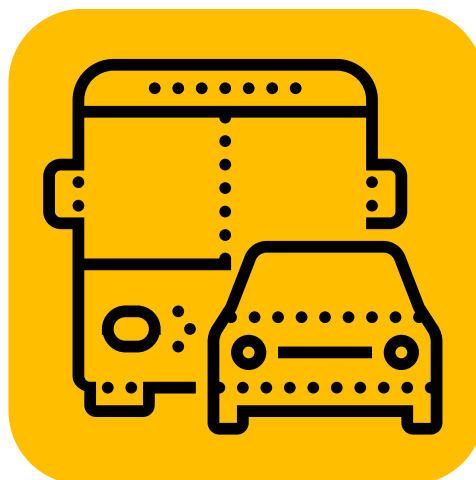
80%

migrantów ma wydatki
na transport

216
Zł

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na transport

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na transport.

TRANSPORT – UCHODźCY WOJENNI

72%

migrantów ma wydatki
na transport

188
Zł

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na transport

WYDATKI NA EDUKACJĘ

EDUKACJA

– MIGRANCI PRZEDWOJENNI

26%

migrantów ma wydatki
na edukację

**455
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na edukację

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na edukację.

EDUKACJA

– UCHODźCY WOJENNI

34%

migrantów ma wydatki
na edukację

**327
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na edukację

WYDATKI NA KULTURĘ I REKREACJĘ

KULTURA I REKREACJA – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

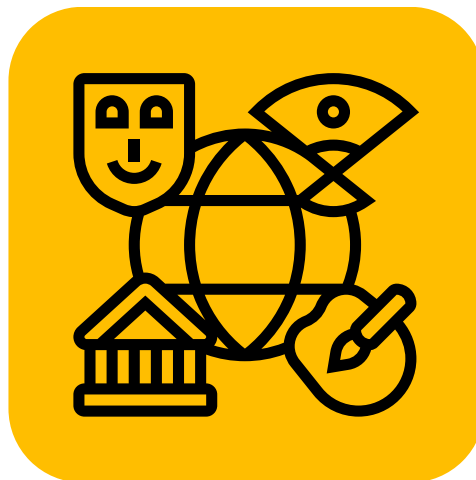
62%

migrantów ma wydatki
dotyczące kultury
i rekreacji

180
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na kulturę
i rekreację

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na kulturę i rekreację.

KULTURA I REKREACJA – UCHODźCY WOJENNI

51%

migrantów ma wydatki
dotyczące kultury
i rekreacji

175
ZŁ

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na kulturę
i rekreację

WYDATKI NA POSIŁKI W RESTAURACJACH I BARACH

POSIŁKI W BARACH I RESTAURACJACH – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

53%

migrantów ma wydatki
na posiłki
w barach i restauracjach

**200
Zł**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na posiłki
w barach i restauracjach

*Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na posiłki w barach
i restauracjach.*

POSIŁKI W BARACH I RESTAURACJACH – UCHODźCY WOJENNI

35%

uchodźców ma wydatki
na posiłki
w barach i restauracjach

**169
Zł**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na posiłki
w barach i restauracjach

WYDATKI NA USŁUGI KOSMETYCZNE I FRYZJERSKIE

USŁUGI KOSMETYCZNE I FRYZJERSKIE – MIGRANCI PRZEDWOJENNI

59%

migrantów ma wydatki
na usługi kosmetyczne
i fryzjerskie

**171
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na usługi
kosmetyczne i fryzjerskie

Wartości obliczone na podstawie
średniej kwoty wydatków
respondentów na usługi fryzjerskie i
kosmetyczne.

USŁUGI KOSMETYCZNE I FRYZJERSKIE – UCHODŹCY WOJENNI

44%

uchodźców ma wydatki
na usługi kosmetyczne
i fryzjerskie

**163
ZŁ**

wydaje średnio w ciągu
miesiąca na usługi
kosmetyczne i fryzjerskie

STRUKTURA WYDATKÓW

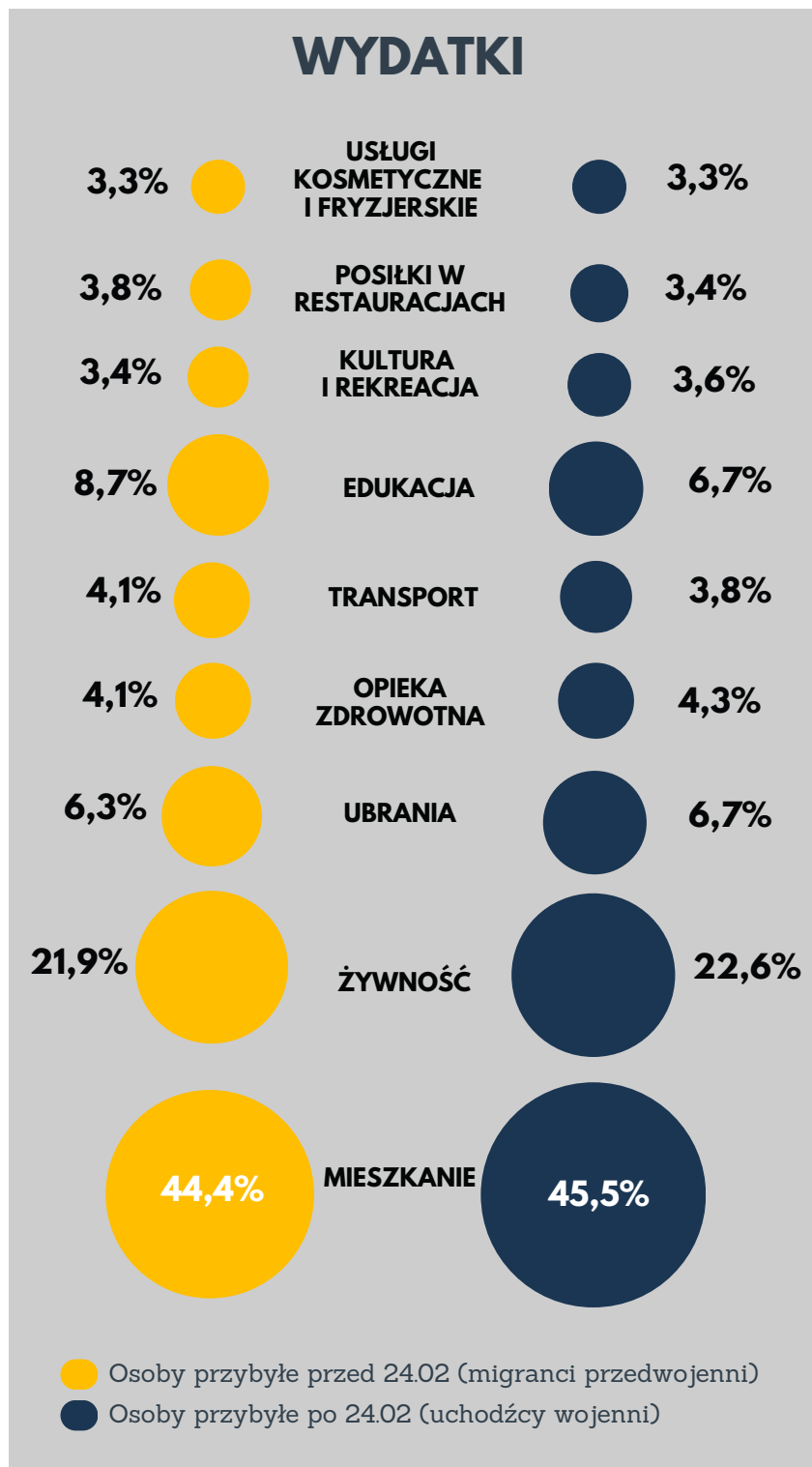
Struktura wydatków migrantów przedwojennych i uchodźców wojennych jest bardzo zbliżona. Największą część wydatków pokrywają wydatki na mieszkanie (opłaty za wynajem oraz opłaty za media). Opłaty za mieszkanie stanowią prawie połowę wydatków w skali miesiąca.

Drugim w kolejności wydatkiem, który stanowi ponad 20% łącznych wydatków, jest żywność.

Uchodźcy wojenni przeznaczają na nią w swoim miesięcznym budżecie niecały pp. więcej.

Kolejne wydatki stanowią dużo mniejszy odsetek w skali miesiąca.

Największe różnice można zaobserwować w wydatkach na edukację. Migranci przedwojenni przeznaczają na edukację 8,7% miesięcznych wydatków, a uchodźcy wojenni przeznaczają na ten sam cel o 2 pp. mniej.

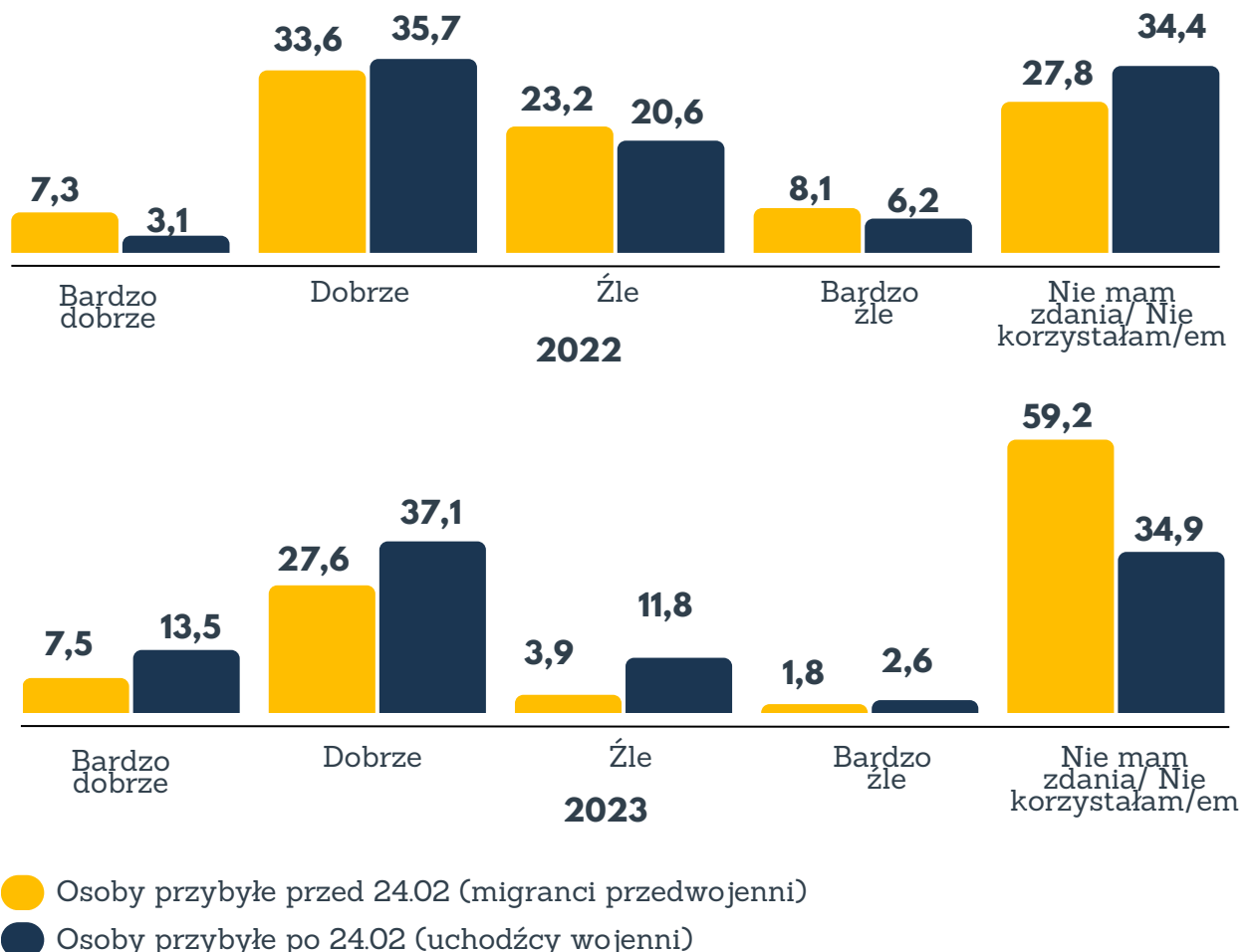

OCENA DOSTĘPU DO SŁUŻBY ZDROWIA

W 2022 r. ponad 33% migrantów przedwojennych i ponad 35% uchodźców oceniało dobrze dostęp do służby zdrowia. Około 1/3 pierwszej grupy oraz ¼ drugiej oceniło ją źle lub bardzo źle.

W 2023 r. blisko 60% migrantów przedwojennych oraz 34% uchodźców twierdziło, że nie ma zdania na temat dostępu do opieki zdrowotnej. Zmniejszył się do 27% odsetek respondentów oceniających dobrze dostęp do polskiej służby zdrowia, ale zmniejszyła się też grupa tych, którzy oceniają go źle lub bardzo źle. W grupie uchodźców nieznacznie zwiększył się udział tych, którzy dostęp do służby zdrowia oceniali dobrze i bardzo dobrze, a zmniejszył się udział odpowiedzi niepozytywnych.

Jak ocenia Pan/i dostęp do polskiej służby zdrowia

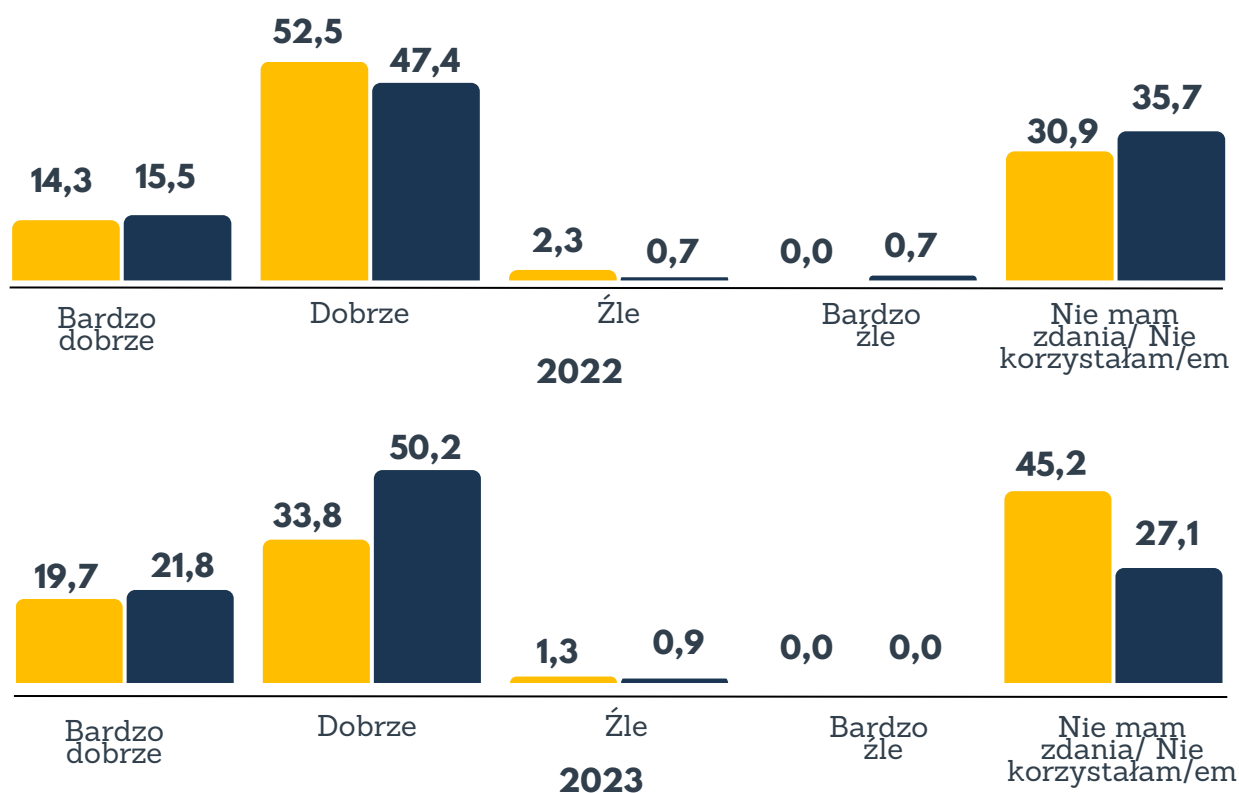

OCENA DOSTĘPU DO EDUKACJI

Nieznaczne zmiany można także zauważyć w ocenie dostępu do edukacji. W 2022 r. dobrze oceniało go 52,5% migrantów przedwojennych oraz 47,4% uchodźców, a bardzo dobrze odpowiednio 14,3% i 15,5% badanych. Około 30% migrantów przedwojennych i 35% uchodźców nie miało na ten temat zdania.

W 2023 r. ponad 45% migrantów przedwojennych i 27% uchodźców nie miało zdania na temat polskiego systemu edukacji. Ponad 70% uchodźców oceniło go dobrze lub bardzo dobrze. Dla porównania tego zdania było nieco mniej migrantów przedwojennych, bo nieco ponad 53%.

Jak ocenia Pan/i dostęp do polskiej edukacji

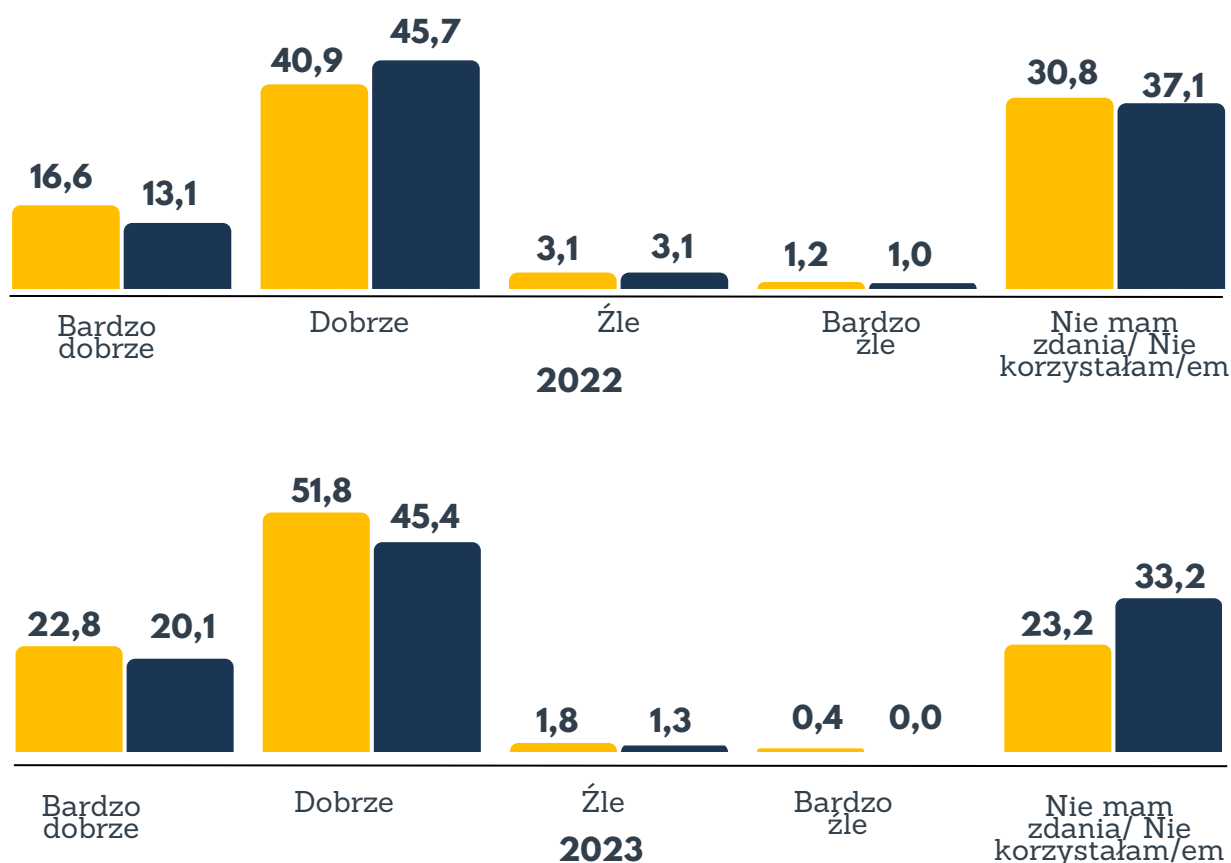

- Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)
- Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

OCENA DOSTĘPU DO WSPARCIA SOCJALNEGO

Blisko 60% uchodźców i ponad 57% migrantów przedwojennych oceniło w 2022 r. dobrze lub bardzo dobrze dostęp do wsparcia socjalnego. Natomiast w 2023 r. wzrósł do 74% udział pozytywnych odpowiedzi wśród migrantów przedwojennych i do 65,5% w grupie uchodźców.

Jak ocenia Pan/i dostęp do polskiego wsparcia socjalnego

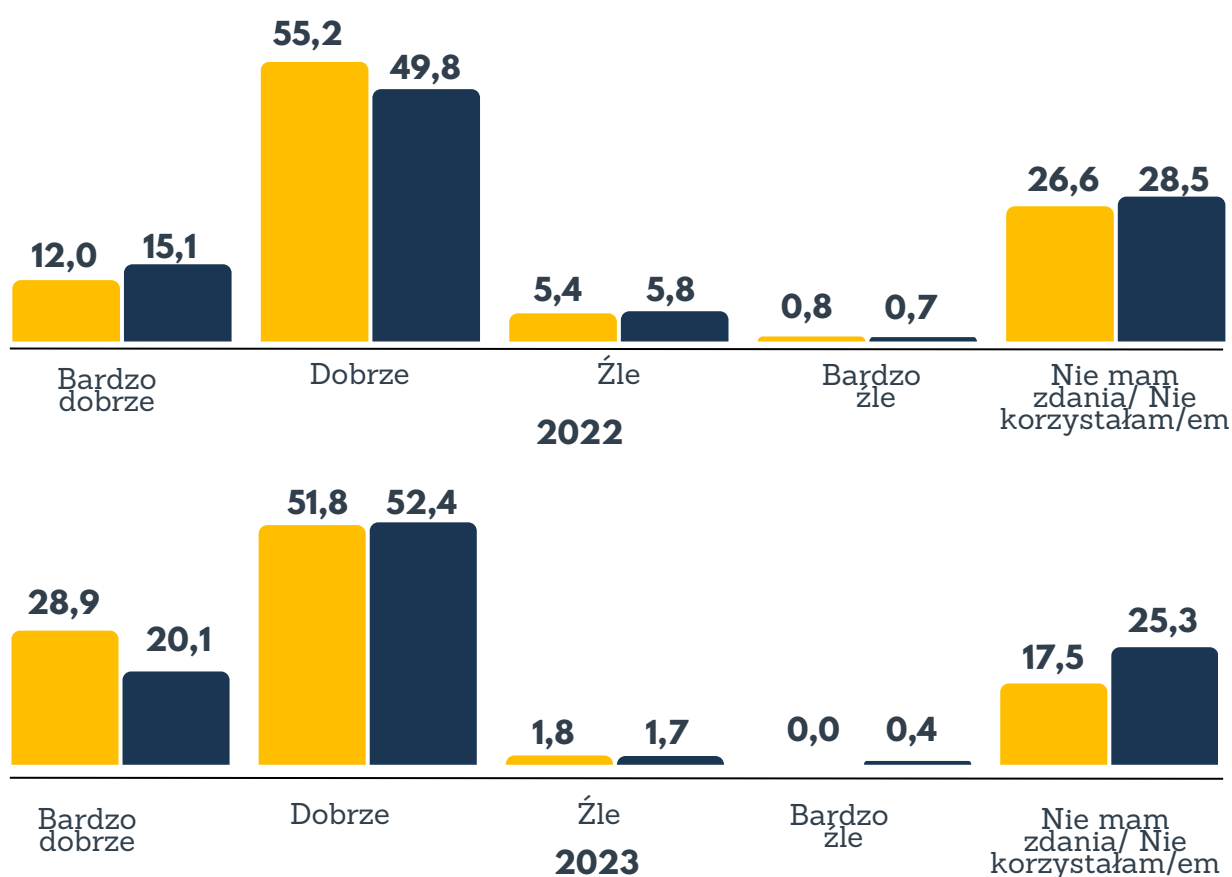
- Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)
- Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

OCENA DOSTĘPU DO INFORMACJI PRAWNYCH

Obywatele Ukrainy dobrze lub bardzo dobrze oceniają dostęp do informacji prawnych. W 2022 r. udział pozytywnych odpowiedzi wyniósł wśród migrantów przedwojennych nieco ponad 67%, a wśród uchodźców blisko 65%. Natomiast w 2023 r. ponad 80% respondentów przybyłych do Polski przed wojną oraz 72,5% uchodźców wyraziło pozytywne opinie.

W roku 2023 r. zmniejszył się udział osób nie mających na ten temat zdania.

Jak ocenia Pan/i dostęp do informacji o Pana/i prawach podczas pobytu w Polsce

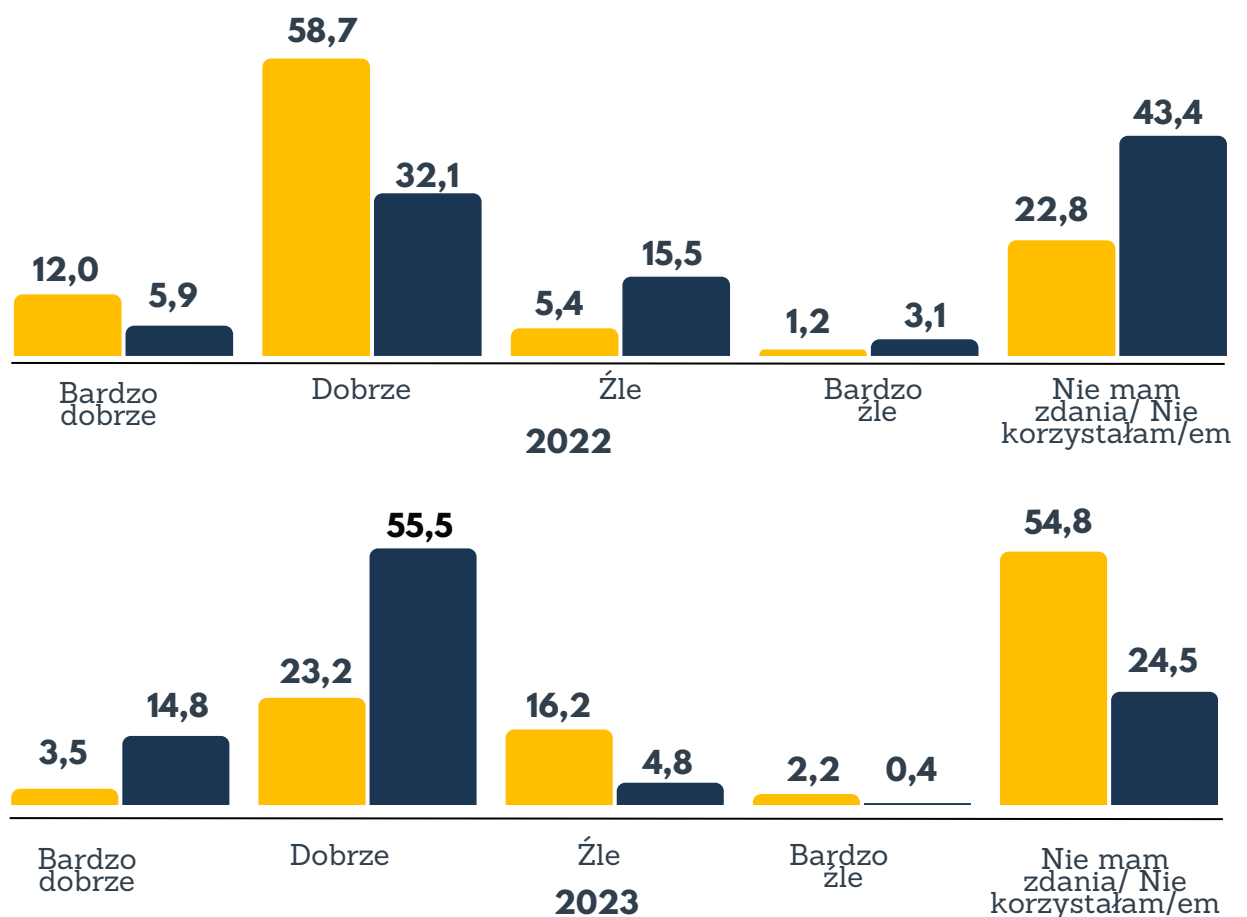
● Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)

● Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

OCENA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA

Warto zauważyć, że pomiędzy obiema edycjami badania zmieniała się ocena dostępu do zatrudniania. W 2022 r. ponad 70% migrantów przedwojennych oceniało go dobrze lub bardzo dobrze. W 2023 r. było to jedynie nieco ponad 26% badanych, a blisko 55% nie miało na ten temat zdania (dla porównania w 2022 r. zdania nie miało mniej, bo blisko 23% respondentów). Do ponad 16% z 5,4% wzrosła liczba tych, którzy dostęp do rynku pracy oceniają źle. Natomiast udział pozytywnych opinii zwiększył się do 70% w grupie uchodźców. W tej grupie spadł z ponad 18% do około 5% udział odpowiedzi niepozytywnych.

Jak ocenia Pan/i dostęp do zatrudnienia?

● Osoby przybyłe przed 24.02 (migranci przedwojenni)

● Osoby przybyłe po 24.02 (uchodźcy wojenni)

PODSUMOWANIE

Porównując obie edycje badania można wskazać trzy główne różnice:

1

SIECI SPOŁECZNE

W badaniu z maja 2023 widać dość znaczne zmiany w zakresie posiadania sieci społecznych w Polsce. Zmniejszył się udział respondentów, którzy twierdzili, że nie mają bliskich w Polsce, natomiast liczniejsza grupa deklaruje posiadanie w Polsce bliskiej rodziny. W przypadku uchodźców jest to wzrost z 17,5% do blisko 37%.

2

JĘZYK

Poprawa znajomości języka polskiego wśród uchodźców. W badaniu z 2022 r. ponad 20% respondentów twierdziło, że nie zna języka polskiego. Natomiast w 2023 r. tak deklarowało tylko 6,2% respondentów. Zdecydowanie wzrósł udział osób znających język polski na poziomie B1 (z 5,7% do 23,4%), czyli na poziomie średniozaawansowanym, umożliwiającym podstawową komunikację.

3

RYNEK PRACY

Coraz więcej uchodźców pracuje. Z deklaracji badanych wynika, że w 2023 r. zatrudnionych było ponad 50% respondentów (w 2022 r. było to 30% badanych). Ponad połowa ankietowanych twierdziła, że pracę znalazła samodzielnie.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA TEMAT REALIZACJI **BADAŃ WŚRÓD SPOŁECZNOŚCI UKRAIŃSKIEJ**

Skontaktuj się z nami i
przeprowadź badanie na
Panelu Badawczym Manulo

Magdalena Sladek

ekspert ds. realizacji
Manulo Product Owner

883-173-707

magdalena.sladek@openfield.pl

TACY SAMI CZY JEDNAK INNI? -
IMIGRANCY PRZEDWOJENNI VS. UCHODźCY WOJENNI
RAPORT PORÓWNAWCZY 2022 I 2023 - OPENFIELD

Openfield sp. z o.o.
ul. Tadeusza Kościuszki 29/4
45-062 Opole
www.openfield.pl

Manulo

Panel Badawczy Manulo
Simplifiedata sp. z o.o.
ul. Ozimska 4/7
45-057 Opole
www.openfield.pl/panel-badawczy/

TACY SAMI CZY JEDNAK INNI? -
IMIGRANCI PRZEDWOJENNI VS. UCHODźCY WOJENNI
RAPORT PORÓWNAWCZY 2022 I 2023 - OPENFIELD